

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. De Comitibus Melgorij, qui beneficiario jure à sede apostolica Comitatum possidere professi sunt. Vtile dominium Comitatus pervenit ad Ecclesiam Romanam, damnato Raimundo Comite Tolo sascripsit, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

dimisisse quidem Ingeburgem Danorum Regis filiam, sed nuptias cum ea initas, pre-textu affinitatis ab Archiepiscopo Remensi sedis apostolicæ Legato dissolutas fuisse, statimque Regem publicè duxisse Mariam Ducis Merantæ seu mavis Moraviæ filiam, è qua liberos suscepit. Rescissam quidem fuisse à sede apostolica Remensis Archiepiscopi sententiam, quia prolata fuerat ordine judiciorum non servato, adactumque regem ut Ingeburgem ad se revocaret; sed tamen post restitutionem uxoris, permissum illi fuisse ut coram iudicibus datis priorum nuptiarum inutilitatem ex affinitate Ingeburgis petitam prosequeretur. Itaque dubium esse liberorum è Maria prognatorum statum & conditionem, quæ ex eventu litis pendeat. Quæ omnia à causa Vuillelmi ab-sunt, qui nullum nuptiarum cum priore uxore impedimentum præterat, quique suo arbitrato eam domo expulerit, aliamque superduxerit. Hæc pertinent ad causarum differentiam. Quod personas respicit, ita se habet. Regis Francorum majestatem expendit Innocentius: qui cum à nemine in temporalibus pendeat, potuit se jurisdictioni Romani Pontificis sine ulius offensione subicere; quemadmodum ad impetrandam restitutionem natalium pro liberis se utrique subiecit. Quamvis, ut fateretur Innocentius, ex plurimorum sententia potuisset Philippus veniam natalium liberis suis, non quidem jure patriæ potestatis, sed jure regio tribuere. Vuillelmum verò ab aliis pendere, quibus injuria fieret, si absque eorum consensu Innocentio se subjeceret; nec Vuillelmo comperere jus natalium vitium remittendi. Quare non admittendam esse illius petitionem concludit, donec & culpa levior, & jurisdictioni levior ostendatur. Vnde patet nihil sibi in temporalibus regni vindicaturum Innocentium, si prorogatio jurisdictionis seu potius spontanea Philippi Regis subiectio abesset. *Insuper, inquit, cum Rex ipse superiorem in temporalibus minimè recognoscat, sine juris alterius lesione in eo se jurisdictioni nostre subicere potuit & subiecit.*

II. Quinimo à venia natalium Guillelmo concedenda Innocentius cessat, donec liberiori jurisdictione fruatur, id est, donec Regis assensus hoc patiat. Eum enim esse verborum illorum sensum mox patebit, cum jus seculare, quod Ecclesiæ Romanæ in Magalonensem competeat, explicuero. Narbonensi provinciâ in novem episcopatus totidemque Comitatus à Gothis post deletum à Clodoveo regnum Tolosanum distributâ, eadem dispositio

sub Francorum Regibus viguit, qui Septimaniam à Sarracenis vi armorum receperant. Pietas verò Regum cladem & vastationem Ecclesiis à perfida gente illatam resarcire cupientium, plurimis patrimonij publici juribus, quos *Fiscos* ea tempestate vocabant, episcopales reditus auxit, hinc Comitatus Narbonensis partem Ecclesiæ ejusdem civitatis, hinc Mimateni solidum ferè Comitatum Gabalitanum, aliisque, prout res ferebat, tribuendo. Hujus beneficij particeps fuit episcopatus Magalonen-sis, quem villis quamplurimis Reges nostri liberaliter ditaverunt; ea lege, quæ his concessionibus innata erat, ut Episcopus hominio, sacramento, & obsequio per Reges ea patrimonio obtineret. Reliquos Comitatus Magalonen-sis, inclinante secunda Regum nostrorum dynastia, eodem fato quo ceteri Galliarum Comitatus hereditario jure Comitibus cecit: qui, ne aliqua injuria Ecclesiæ Magalonen-si fieret, Comitum Melgorensium nomen, non autem Magalonen-sium, sumserunt. Inter cetera verò patrimonio quæ donatione Regum in Episcopos Magalonen-ses translata sunt, vicus Montispessuli recensetur in privilegio Ludovici VII. quo villarum à Regibus concessarum possessionem Ecclesiæ illi confirmat. quod transcriptum est in altero privilegio à Philippo Augusto indulto anno MCCVII. Hæc sunt autem rescripti verba: *Montispessulum cum omnibus adjacentiis suis, Feudum Domini Montispessuli, Montispessulum utique cum parochia sua, & Castrum de Palude cum toto territorio suo.* Quare in tabulis hominij quod Petrus Episcopus Magalonen-sis juxta morem decessorum suorum præstitit anno MCLV. Antonino Militi Seneschallo Bellicadri & Nemausi & Guidoni Fulcodij à Ludovico IX. Rege Francorum delegatis, difertis verbis expressum est Montispessuli Feudum, cum distinctione quæ rem totam explicat: *Partem ville quæ dicitur Montspessulanctus, cum pertinentiis intra & extra muros, quam tenemus in dominio & ad manum nostram à Domino Rege, & residuum dictæ ville, & Castrum de Palude, quod vulgò dicitur Latas, quod tenet à nobis in feudum vir illustris Rex Aragonum, Dominus Montispessuli, & antecessores ejus à nostris antecessoribus.* Tunc scilicet Iacobus Rex Aragonum hereditate Mariæ matris ad se transmissam proprietatem illius urbis obtinebat; cujus causâ fidem & hominum præstiterat Joanni de Montelauro Episcopo Magalonen-si anno MCCXXXVI.

III. Quod attinet ad Comites Melgorenses, observandum est Comitatum duplici

H ij

Causa Innoc. III. regarda in Phil. 1990.

Vide lib. VIII. cap. XIX. §. 21.

In veteri Regesto Curie Francie MS. quod erat Parisiæ in Camera Computorum

Guido Fulcodij, postea Clemens IV.

In eodem Regesto Curie

Hist. Bencarni l. 8. c. 3.

Vide Hist. Romanæ l. 8. c. 1. & ubi hæc divi-sio explicatur.

nomine insignitum, tum Comitatus Sultantionensis, tum Melgorensis; hoc est, à Castro Melgorij, quæ illius pagi arx erat validissima, & Comitum sedes, illud à vico Sultantione, qui in edito loco situs, Antonini Itinerario & Hierosolymitano Tabulæque Peutingerianæ notus, ab urbe Montispessuli mille passibus aberat. Eò translata fuerat Episcopi cathedra, Magalona urbe à Carolo Martello deleta, ne iterum insulam illam Sarraceni ex Hispania eò navigiis delati invaderent, oramque maritimam Septimaniam deprædarentur. Inde episcopatus promiscuè Sultantionensis & Magalonenfis dictus, quod nomen Comitatus facile communicatum est. Anno MLXXXV. hunc Comitatum Sultantionensem, sive Melgorensis, Petrus Comes Melgorij Gregorio VII. & sedi apostolica tradidit in *alodium*; id est, in eam sedem dominium & proprietatem transcripsit ejus Comitatus, quem statim beneficiario jure ab eadem sede apostolica se possidere professus est, sub conditione fidelitatis & uncie auri titulo annui census persolvendæ. Tandem cum ad Beatricem Bernardi Peleti uxorem Comitatus Melgoriensis pervenisset, Beatrix Ermisendæ filia, Raimundi Comitis Tolosani uxori, eum Comitatum dotis nomine dedit anno MCLXXII. Ac sanè Raimundus, cui solenne erat bona Ecclesiarum invadere, hominum Guillelmi Domini Montispessuli, quasi Comiti Melgoriensis debitum, suscepit anno MCLXXXIV. & MCLXXXIX. quod in detrimentum Ecclesiæ Magalonenfis tentatum fuisse non dubitabit qui quæ superius adnotata sunt expendet. Abdicata à Raimundo Albigensium fautore possessione Comitatus Melgoriensis unâ cum ceteris bonis, judicio Concilij Lateranensis, ejus utile dominium cum directo consolidatum est, ita ut proprietates & ususfructus ad sedem apostolicam pervenerit; tum ratione damnationis in Raimundum latæ, tum ob cessationem diuturnam in canone solvendo. Sed Innocentius Ecclesiæ Magalonenfis beneficij & feudi jure Comitatum concessit, sub censu annuo viginti marcarum argenti, anno MCCXV. ut patet ex tabulis investiturae. Controversiâ motâ tempore B. Ludovici de Comitatus illius proprietate, Clemens IV. literis ad Regem datis docet ad Ecclesiam Romanam pervenisse ea ratione quam recensui. Sed jam tum causa sua cecidisse videtur, S. Ludovici decreto: quia suprema jura à Petro Melgorij Comite transferri non potuerant in Romanum Pontificem, sine consensu Regis.

IV. Certum quidem est feudum Montispessuli beneficiario jure ad Ecclesiam Magalonensem pertinuisse antè quàm Comitatu Melgoriensis ab Innocentio III. aucta fuisset. Quare cautè loquitur Innocentius in dicta Decretali, cum *partem terre ab Ecclesia Magalonenfi Vuillelmum possidere dicat*; non tamen difertè feudum Montispessuli, à quo Vuillelmus agnomentum traheret. Fieri enim poterat ut reliqui patrimonij pars in Comitatu Melgoriensis sita esset, unde hominum deberetur Ecclesiæ Magalonenfi. Deinde in altero loco Vuillelmum alloquens, his verbis utitur: *Tu autem aliis nosceris subjacere. Vnde sine ipsorum forsan injuria, nisi prestarent assensum, nobis in hoc te subdere non posses.* Pluralis illa locutio plures dominos significat, & alium præter Ecclesiam Magalonensem: cujus, utpote sibi & temporaliter & spiritualiter subdita, tantam rationem non habuisset, quin superiori jure concessisset natalium restitutionem, nisi Regi Francorum, qui hoc loquendi genere insinuat, injuriam fieri perspexisset. Mirabitur aliquis, cur rectum & suspiciosum dicendi genus usurpat Innocentius; præcipuè cum repulsa levius ferenda occasione Vuillelmo præbuisset, si apertè excepisset de necessitate consensus Regis Francorum. Sed desinet mirari, si has ambages consultò ab eo quæritas perpendat, ne videretur jus illud remisisse, quod Raimundus Comes Tolosanus Comitatus Melgoriensis adjecerat, hominibus à Domino Montispessuli exactis, ut superius dixi: quæ tunc cum præstabantur, jura Ecclesiæ Magalonenfis intervertebant; sed post Comitatus Melgoriensis investituram, de jure Magalonenfis Episcopi nihil deterebant; inter Regem & Pontificem recedente quæstione, de superiori jure feudi Montispessulani. Ex eo autem suspicari licet, consultò ambiguis verbis usum, & à jure Regis aperiendo abstinuisse, quòd aliunde constat ratione Comitatus Melgoriensis Innocentium ad se trahere conatum cognitionem controversiæ quæ de civitate Montispessuli mota est à Guillelmo nato ex Agnete pellice, adversus Mariam filiam Mathildis. Quare, ut antea monebam, natalium veniam indulgere aggressus non est Innocentius, *donec liberior jurisdictio ostenderetur*, id est, donec de Regis Francorum assensu constaret, aut de pleno & integro jure Romani Pontificis.

V. Ceterum omittenda non est Innocentij observatio: qui occasione ducta ex indulgentia qua usus est erga liberos Regis Philippad ejus postulationem, docet Romanum Pontificem non solum in Ecclesiæ pa-

Prolata est donationis charta in Notis lib. V. Fr. Bolquesi Episcopi Montipcl ad l. 15. Reg. Innoc. ep. 102.

Catellus l. 2. Hist. Comit. Tolos. c. 6.

Exstant referipta Innocentij & Clementis in Notis ad l. 15. Reg. Innoc. ep. 102. & 171.

L. 15. Reg. Innoc. ep. 102.